

İlyas TEKİN

Eğitimci/Yazar (E.Milli Eğt.Md)

GİRİŞ: Geçen sayıdaki yazımızı, son asırda, özellikle son çeyrek asırda dünyada meydana gelen olaylar, soykırıma varan zulüm ve işkenceler ile 57 İslâm ülkesinin durumunu; en son **Gazze**'deki işgal ve **Suriye**'de bir anda **Esat**'ın gönderilmesi, yerine terörist ilan edilerek aranan, başına 10 milyon dolar konulan kişinin terörist listesinden çıkartılıp **Suriye**'nin başına getirilmesinden bahsederek **“daha çok İslâm ülkelerini ve Türkleri, kasıp kavuran zulüm, işkence ve soykırımların son bulması, ancak bütün Türklerin, mazlumların ve dünya Müslümanlarının umudu olan Türkiye'nin daha güçlü olmasına bağlıdır.”** cümlesiyle bitirmiştik.

a) Allah'ın (cc) askerleri:

Türkiye daha güçlü olmak zorundadır. Çünkü bütün mazlum milletlerin umudu **Türkiye**'dedir.

Bu umut bağlama, sevindirici olduğu kadar, aynı zamanda üzerimize büyük bir yük de yüküyor. Dünyanın çok önemli ve hassas bir bölgesinde bulunan **Türkiye**'nin, hem kendisi, hem kendisine umut bağlayan mazlum milletlerin umudunu boşa çıkarmamak ve hem de bölgemizde sulh ve sükûnun hâkim olması için çok daha güçlü olması gerekiyor. Güç, caydırıcı olur ve güçlülünün gölgesinden bile korkulur.

Bu bakımdan **İslâm dünyası** ve **Ortadoğu**'da meydana gelen olaylara bakınca ve bunlar nasıl durur veya kim durdurabilir diye düşününce; **Kaşgarlı Mahmud**'un meşhur **“Dîvânü lugaat-it-Türk”** adlı eserinde **“hadisi kudsî”** olarak bahsettiği ve **Türk** milletini Hz. Allah'ın (cc) askerleri olarak gösteren şu cümle akla geliyor:

“Ulu ve aziz olan Allah buyurur ki: Benim Türk ismini verdiğim ve doğuda iskân ettiğim askerlerim vardır; herhangi bir kavme karşı gazap edecek olursam, o Türk askerlerimi o kavmin üzerine saldırtırım.”¹

Yahya Kemal'in de yukarıdaki ifadeyi destekler mahiyette şöyle bir şiiri var:

*“Şu kopan fırtına Türk ordusudur yâ Rabbi.
Senin uğrunda ölen ordu budur yâ Rabbi.
Tâ ki yükselsin ezanlarda müeyyed namın,
Galip et çünkü bu son ordusudur İslâm'ın.”*²

Konu çok geniş olmakla beraber bu hadisi kudsî diye ifade edilen cümleyi, hadis ilmi açısından hem lafız ve hem de mana-muhteva yönünden incelemek gerekir. Ama ondan önce **hadisi şerif**le **hadisi kudsî**yi açıklamakta fayda vardır.

b) Hadisi şerif ve hadisi kudsî:

I-Hadisi şerif: “peygamberimizin söz, fiil ve tasvip ettikleri ile sıfatları, onunla ilgili bütün haberlere;”³ başka bir ifade ile: “hem lafzı ve hem de manası Peygamberimiz tarafından ifade edilen söz ve fiillere” (sünnet) **hadisi şerif** denir.⁴

II- Hadisi kudsî: “Peygamberimizin kalbine yalnız mana olarak vahyedilmiş olup da peygamberimiz o manayı istediği lafız ile kendisi ifade buyurmuş”; veya “manası Allah Teâlâ'ya, lafzı peygamberimize ait ise”, ona **hadisi kudsî** denir.⁵

Diğer bir ifade ile: “Allah tarafından vahiy, ilham, rüya (peygamber rüyası vahiydir) gibi değişik bilgi edinme yolları ile manası Hz. Peygamber'e bildirilen ve onun tarafından kendi ifade ve üslûbu ile Allah'a nispet edilecek rivayet edilen, peygamberimizin (Rabbinden rivayet ettiği ve Allah Teâlâ şöyle buyurdu diye ifade buyurduğu) **sözlerine”** **hadisi kudsî** denir.⁶

Kur'an-ı Kerim'de yer almayan hadisi kudsî, Kur'an-ı Kerim'in özelliklerine sahip değildir.

Sevgili peygamberimizin söz, fiil ve tasvip ettikleri ile onunla ilgili haberler, ashabı kiramın rivayetlerine dayanır. **Rivayet**, Türkçe'de **“hikâye-şüpheli”** manasında anlaşılıyor. Fakat hadis ilminde: **“sahabenin peygamberimizin söz, fiil ve tasvip ettiklerini, görüp işiterek nakletmelerine”** denir.⁷

Peygamberimiz, o sözü nerde, ne zaman, niçin söylemiş; kimler görmüş, duymuş? Bunlar bazen yalan üzerine birleşmeleri mümkün olmayan bir topluluğun, (birçok sahabenin) bizzat işittiği ve naklettiği mübarek sözlerdir.

Bunlar çok ince elekten geçirilerek tedvin ve tasnif edilmiştir.

Hadis ravilerinin dinî ve ilmî yönden tenkidini esas alan “**cerh ve ta’dîl**” ilmi vardır.⁸ **Cerrah**, **cerh** kökünden gelir. Yani cerrah nasıl hastayı ameliyat ederse, hadis âlimleri de hadisi şerifleri masaya yatırıp her yönden incelerler. 60 kadar hadis çeşidi vardır. Mevzu (uydurma) hadisler de uzmanlarınca incelenmiş olup bunlar bellidir. Ama buna rağmen araştırmadan veya ehline sormadan, bazı sahih hadisi şeriflere de mevzu diyebilme cesaretini gösterenler vardır. Bu tehlikeli bir durum olduğu gibi tersi de böyledir.

Yazılı belgelere dayanan hadisi şerifler bir araya getirilip tedvîn işi tamamlanınca konularına göre tasnif edilerek kitap haline getirildi. “**Kütüb-i sitte**” denilen 6 hadis kitabı meydana getirilerek hadis ilmi tedvin ve tasnifde altın çağını yaşadı.⁹

c) Kütüb-i Tis’a ve Concordance

Kütüb-i sitte: **Buhârî**, **Müslim**, **Ebû Dâvûd**, **Tirmizî**, **Neseî** ve **İbni Mâce**’dir. İlk tasnif edilen hadis kitabı **Sahih-i Buhârî**’dir. İslâm âlimleri, hadis kitapları içinde en sahih olanın, **Buhârî** ile **Müslim** olduğunda ittifak halindedirler. Batılı bazı bilginler de bu görüştedir.¹⁰

Bu altı kitaba “**KÜTÜB-İ SİTTE, SİHAH-SİTT**” (sahih altı hadis kitabı) denir.¹¹

Aynı zamanda çağdaş olan bu muhaddislerin bütün hadis mecmualarını inceleyerek en kesin ve en sahih olanlarını eserlerine almışlardır.¹²

Bunlara üç hadis kitabı daha ilave edilmiştir.

- 1- **Ahmed bin Hanbelî’n Müsned’i**,
- 2- **İmam Mâlik’in Muvatta’ı**,
- 3- **Dârimî’nin es-Sünen’i**. (Müsned diye de anılır)¹³

Bu dokuz hadis kitabında yer alan hadisi şeriflerin, kitaplardaki yerini göstermek için **el-mu‘cemü’l-müfehres li-elfâzi’l-hadîsi’n-nebevî (Concordance)** (alfabetik kelime fihristi) hazırlanmıştır.¹⁴ 1916 yılında **Arent Jan Wensinck**, **Theodorus Willem Juynboll** ve

Josef Horovitz’in önderliğinde, **on beşi aşkın akademi ve enstitünün ilmî ve malî desteği, beşi Müslüman, diğerleri şarkiyatçı, altmış dört kişinin katkısıyla** başlayan çalışma, 1987’de tamamlanmıştır. I. cildi 1936’da basılan eserin VII. cildi 1969’da ve son cildi (el-Fehârist-fihristler) 1988’de basılmıştır. Eserde her kelimenin **sülâsî** (asıl harfleri üç olan) kök fiili madde başıdır. Bütün İslâm âleminde sahih kabul edilen bu dokuz hadis kitabında bulunan hadisi şeriflere, kitap, bab, cilt ve sayfa numarasıyla ulaşmak mümkündür.¹⁵ Takdire şayan bir çalışmadır.

Kütüb-i Sitte (sahih 6 kitap)’den birincisi olan **Buhârî**’nin yazarı, **Buhara**’lı bir **Türk** olduğu gibi, ikincisi olan **Müslim** de **Türk**’dür. **Müslim**’in “**Sahih**”i de **Buhârî**’den sonra en sağlam hadis kitabıdır. Bu ikisine “**SAHÎHAYN**” (iki sahih hadis kitabı), Kur’an-ı Kerim’den sonra “**ESAHH-İ KÜTÜP**” (en sahih kitaplar) denir.¹⁶

Neseî, **Horasan** bölgesinde **Nesa** kasabasında, **Tirmizî** de **Özbekistan**’da **Tirmiz** şehrinin **Buğ** köyünde doğmuştur. Ailesi de **Türkmenistan** sınırlarındaki **Merv**’den **Tirmiz**’e göç etmiştir. **Buhârî**, **Müslim** ve **Ebû Dâvûd**’dan hadis öğrenmiştir. Dolayısıyla bu en önemli 6 hadis kitabından dördünün yazarının **Türk** olduğu anlaşılıyor.¹⁷ Zira **Tirmiz** de **Merv** de, **Türk** şehridir.

İslâm âleminin ilimde altın çağı sayılan 8-15. asırda sadece dini ilimler ve tefsir-hadis dalında değil, bütün ilim dallarında dünya çapında âlimler ve Allah (cc) dostları yetişmiştir. **Buhara**, **Taşkent**, **Semerkant** ve **Türklerin** ana yurdu, ilim ve manevî yönden çok zengin ve önemli bir bölgedir. Bu durum milletimiz için gurur vericidir. Şüphesiz sadece gurur duymak yetmez, kıymetlerini bilmek ve o yolda olmak da gerekir.

Hadisi kudsî olarak belirtilen bu cümle, temel hadis kaynakları olarak bilinen “**Kütüb-i Sitte**”¹⁸ ile “**Kütüb-i Tis’a**”¹⁹ denilen bu 9 kaynakta bulunmamaktadır. Tabii ki bunların dışındaki kaynaklarda da sahih hadisler vardır. Fakat bu cümlenin esas kaynağı, (hadis kaynağı olmayan) **Kaşgarlı Mahmut’un Dîvânü Lugaati’t-Türk** adlı eseridir. Oradan **naklen İsmail Hami Danişmend’in Türk Irkı Niçin Müslüman Oldu**²⁰ ve **Prof. Dr. Zekerîya Kitapçı’nın Kur’an-ı Kerim ve Vahyi İlahide Türkler** adlı kitabında²¹ yer almaktadır.

d) **Âyeti kerimeler ve Türklerin İslamiyet'i seçmeleri:**

Peki, **Kütübi Sitte, Kütübi Tis'a** ve hadis kaynaklarında yoksa acaba **Kaşgarlı Mahmut** bunu neden eserine aldı?

Durum tam böyle olmasa da, bu cümle, muhteva olarak konu ile ilgili âyeti kerime ve hadisi şeriflerin ve tarihi olayların bir yorumu olarak düşünülebilir.

Önce **Türklerin** İslâm'ı seçmelerine işaret eden âyeti kerime ile başlayalım:

1- **"A'rabilerin geri bırakılmış olanlarına de ki: Siz yakında çok kuvvetli bir kavme karşı savaşa çağırılacaksınız. Onlarla ya savaşacaksınız veya Müslüman olurlar."**²²

Bazı âyeti kerime ve hadisi şeriflerde -vukuundan önce- geleceğe yönelik haberler verilir. **İstanbul'un** Fethi'ne işaret eden âyeti kerime ve hadisi şerifler ve kıyamet alametleri gibi. Zamanı gelince hepsi çıkar, çıktı ve çıkıyor. Burada **"Arapların yakında çok kuvvetli (harp ehli bir) kavimle savaşacakları veya onların kendiliğinden Müslüman olacakları"** bildiriliyor. Zaman zaman karşı karşıya geldiler. Sonra **Talas Savaşı'nda Türkler**, Müslüman **Araplara** yardım ederek savaşı kazandılar. **Türkler**, kendi istekleriyle Müslüman oldular. Türk Milleti'nin mayasında var olan yiğitlik ve diğer özellikler, İslâm'ın cihat ruhu ve diğer güzellikleriyle uyum arz edince, kabul etmeleri çok kolay oldu.

Türklerin savaş zoruyla Müslüman olduklarını söylemek doğru değildir.

Çünkü bir kere insanları zorla Müslüman yapmak mümkün olmadığı gibi, zorla dinden çıkarmak da mümkün değildir ve ilgili âyeti kerimeye de aykırıdır.²³

Zira iman kalptedir, dil sadece onun tercümanıdır. Biz dilin söylediğine ve görünüşe bakarız ama Hz. Allah (cc), yalnız dile ve görünüşe değil esas olarak kalbe bakar. Kalptekini de Allah'tan (cc) başka kimse bilemez. Dolayısıyla zorda kalan bir insan, diliyle **"inandım"** deyip kalbiyle inanmasa, o iman etmiş olmaz. Bunun tersi olarak; zorda kalan bir insan -tehlike anında- diliyle inkâr edip kalbiyle imanını muhafaza ederse, imandan çıkmış olmaz. Bu konuda: **"Dinde zorlama yoktur."** âyeti kerimesi²⁴ ve benim de iki yazım var.²⁵

Nitekim **İsmail Hami Danişmend** böyle diyenlere, **Jean-Paul Roux'un Paris'te** neşredilen **"La Turquie"**²⁶ adlı eserinden naklen şöyle cevap veriyor:

"Türklerin misli görülmemiş bir hadise teşkil etmek üzere İslâm âlemine girişleri futûhat kuvvetiyle olmuş değildir. İslâm'ın büyük müdâfileri ve üç büyük Müslüman milletten biri olan bu adamlar, mağlup edilmek suretiyle ihtida ettirilmiş degillerdir."²⁷

Şöyle devam ediyor:

"Bunların içinde İslâmiyetin insanî ve âlemşumûl mâhiyetini kendi ruhî ihtiyaçlarına uygun bulduğu için kendiliğinden ihtida etmek suretiyle İslâm'a en fazla intibak eden ırk, Türk ırkıdır."²⁸

"Türk ırkı hiçbir maddî kuvvete boyun eğmediği; İran gibi bir İslâm esaretine uğramadığı ve hatta Orta-Asya fütûhâtına çıkan Müslüman-Arap ordularını birçok defalar bozguna uğrattığı halde, çok geçmeden büyük küteller halinde ihtida ile sünî İslâmiyetin müdafaa ve neşrinde Arap kavminin yerine geçmiştir."²⁹

Doğrusu budur.

e) **Türkler hakkında birkaç cümle:**

İşte hak yolunda gaza ve cihadı kutsî bir hareket kabul eden İslâmiyeti kendi cihat anlayışına uygun bulan **Türkler**, kendi istekleriyle İslâm'ı kabul ettiler. **Türklerin** cihat anlayışı, **Stanislas Julien'in "Dokuments historiques sur les Tou-Kioue (Turcs)"** adlı eserinde **Gök Türklerden** bahseden bir Çin kaynağında şöyle bir cümle ile ifade edilir:

"Türkler, harpte telef olmayı (şehit olmayı) şan ve şeref bilirler ve hastalıktan ölmeyi de yüz kızartıcı sayarlar."³⁰

Napolyon Bonapart'ın dediği gibi;

"Türkler öldürülebilir, lâkin mağlup edilemezler."³¹

Harun Reşid'in Ermenistan ve Azerbaycan valisi Yezid ibni Mezyed'in ilginç cümlesi: "Türkler, eli kolu bağlı olarak bir kuyuya atılsa, mutlaka bir çaresini bulup kurtulurlar."³²

Çünkü Türklerle zaman zaman karşılaştılar, onun için biliyorlar.

Yine Fransız yazar Claude Farrere şöyle der:

“Türk namusludur, vefâkârdır, dürüsttür; belki katı bir görünüşü vardır; ama zayıflara ve iyilere karşı inanılmayacak kadar yumuşaktır.”³³ Aşağıda gelecek 5. âyeti kerimede izahı var.

Dost, düşman herkes bunu böyle bilmelidir. Bozulma olsa da, yabancıların gözüyle de **Türkler** böyle bir millettir. Geçmiş bildikleri için gelecekte de Türklerden korkanlar, hile ve tuzak kurma peşindedirler. Çok şuurlu ve uyanık olmak gerekir, fakat umutsuzluğa gerek yoktur. Elbette ki savaş istenen bir şey değildir. Herkesin hak, hukuk ve adaletle huzur içinde yaşaması, en halis dileğimizdir. Ancak, öyle olmuyor işte. Vatan, millet ve kutsal değerler tehlikeye girdiğinde savaş kaçınılmaz olur.

f) Başka bir kavim getirir.

2- **“Eğer topluca cihada katılmazsanız, O sizi acı bir azaba uğratar, yerinize başka bir kavmi getirir ve siz O'na zerrece bir zarar veremezsiniz. Allah'ın her şeye gücü yeter.”**³⁴

3- **“Eğer siz Hak'tan yüz çevirirseniz Allah yerinize başka bir kavim getirir. Sonra onlar sizin gibi olmazlar.”**³⁵

Bu kavmin **Türk Milleti** olduğu kaynaklarda ifade ediliyor.³⁶

4- **“Artık o doğuların ve batıların Rabbine yemine ne gerek, elbette bizim gücümüz yeter. Onları kendilerinden daha hayırlı olanlarla değiştirebiliriz ve bizim önümüze geçilmez.”**³⁷

5- **“Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, (bilin ki) Allah (onların yerine) öyle bir kavim / millet getirir ki, Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler. Onlar mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı güçlü ve onurludurlar. Allah yolunda cihat ederler. (Bu yolda) hiçbir kınayıcının kınamasından da korkmazlar. İşte bu, Allah'ın bir lütfüdür. Onu dilediğine verir. Allah, lütfü geniş olandır ve hakkıyla bilendir.”**³⁸

g) Beş özellik:

Yüce Allah (cc) müminlerin dinden dönmeleri durumunda yerlerine yeni bir kavim/millet getireceğini haber veriyor. Âyeti kerimede **Araplar,**

Türkler, Farslar vs. geçmez, bir **“kavim”** diye geçer. Kur'an-ı Kerim'in üslûbu budur.

Bu kavmin vasıfları şöyle sıralanıyor:

a) **Allah (cc) onları sever, onlar da Allah (cc)'ı severler.**

b) **Müminlere karşı alçak gönüllü, şefkatli, merhametlidirler.** Onlara karşı kuvvete başvurmazlar; zekâ, yetenek, etki, servet ve diğer güçlerini müminlerin aleyhine baskı aracı olarak kullanmazlar; aksine şefkat ve merhametle muamele ederler.

c) **Kâfirlere karşı güçlü, onurlu, vakarlıdır-lar.** Zalim İslâm düşmanlarına karşı sert, dirençli ve tavizsizdirler; maddî menfaatlara kapılmayacak kadar yüksek şahsiyete sahiptirler.

d) **Allah yolunda cihat ederler.** Cihat, sadece savaş değildir. Allah'ın (cc) rızasını kazanmak için hakkı ve adaleti gerçekleştirmeye gayret ederler; bu uğurda başlarına gelecek her türlü sıkıntıya katlanırlar; mal ve canlarını O'nun yolunda harcamaktan çekinmezler.

e) **Hak uğrunda cihat ederken hiçbir kimse-nin kınamasından korkmazlar.** Varlığına ve birliğine inandıkları Allah (cc) yolunda yürürler, O'nun hükümleriyle hükmederler, karşıtlarının muhalefet, eleştiri, itiraz ve alaylarına aldırış etmezler. Çünkü bunlar yaptıklarına karşılık olarak insanlardan ne bir ödül, ne de övgü beklerler; sadece hakkı gerçekleştirmek, batılı yok etmek, iyiliği ve güzelliği yaymak, kötülüğü ve çirkinliği önlemek, böylece Allah'ın (cc) rızasını kazanmak için çaba harcarlar.³⁹

h) Türkler olduğu anlaşılıyor.

Tarihi süreç içerisinde âyeti kerimeler değerlendirildiğinde bu kavmin **Türkler** olduğu anlaşılıyor. Nitekim merhum **Hamdi Yazır** da âyetin tefsirinde bu kavmin **Türk Milleti** olduğunu şöyle ifade ediyor.

“Önce Araplar, kavimden kavime bu hizmeti yapmışlar, bundan sonra Emevilerin son zamanlarında olduğu gibi bu hizmet, Araptan Aceme doğru geçmiş, hadis-i şerifin de gösterdiği üzere Fars kavmi maddî ve manevî olarak İslâm'a çok büyük hizmetler etmiş, sonra bunlar da aynı hale gelmiş, bu defa da Allah Türkleri göndermiş, Arapların, Farsların kıymetini bilemeyip kaybettikleri İslâm devletini ele alarak İstanbul'a ve oradan yer yüzünün her kıtasına yaymışlardır.

Şu halde "Ebnâ-i Fâris" hadisinin delaleti ve İstanbul'un Fethi ile ilgili hadisin açıklığı ve "Umulur ki Allah, bir fetih ihsan eder ve kâtından bir emir getirir."⁴⁰ ilâhî vaadinin mutlak oluşu ve işareti ile Türkler de, müjdesine girmişlerdir."⁴¹

i) İslâmiyet'ten önce Türkler:

6- Zülkarneyn (as)'dan bahseden **Kehf** sûresindeki âyeti kerimelerde⁴² derin tarihi hadisele-re ve **Çin Seddi'**ne de işaretle ona yardım eden bir "kavim"den bahsediliyor. Burada da **Türk-lere** işaret ediliyor. Ki, tarihte de böyle olduğu anlaşılıyor. **Vânî** (Van'lı) **Mehmed Efendi**, en önemli eserlerinden "**Arâisü'l-Kur'an** ve **Nefâisü'l-Furkan**" isimdeki **Arapça** tefsirinde **Oğuz Han**'dan bahsederek şöyle diyor:

"Türkler, Kur'an'da bahsi geçen Zülkarneyn'den; Oğuz Han olduğunu söylerler ki, bu hususta tereddüdü mucip olacak hiçbir nokta yoktur."⁴³

İsmail Hami Danişmend bu konuda:

"Böylece "**Ye'cûc ve Me'cûc**"u Türkleştiren-lere mukabil, aksini ifade ederek "**Ye'cûc ve Me'cûc**"a karşı demir ve bakırdan bir set yaptıran Zülkarneyn (as)'ı Türkleştiriyor ve bunu yaparken de kendi şahsi telakkisine göre değil, eski Türklerin bu husustaki umumi ve milli telakki ve an'aneyi te'yid eden bir iki rivayet daha vardır." dedikten sonra; Neşrî tarihi denilen "**Kitab-ı cihan-nümâ**" ve **Rüstem Paşa'nın** "**Tevârîh-i Âli Osman**" dan naklen Kur'an-ı Kerim'de geçen Zülkarneyn (as)'ın **Oğuz Han** olduğunu ifade ederek birkaç sayfa malumat veriyor."⁴⁴

Buna göre Zülkarneyn (as) **Oğuz Han**, bu da lakabıdır. Zaten "**Zülkarneyn**"ın onun lakabı olduğu kaynaklarda var. Şark ve garbı dolaşması sebebiyle "**iki asır sahibi**" (veya doğu ve batının hükümdarı) manasına gelen bu isim lakabı olabilir. Fakat buna dayanarak kesin olarak **Oğuz Han**'ın peygamber olduğunu söyleyemeyiz. Zira **Oğuz Han**, o olsa da ve **Zülkarneyn** (as)'ın ismi Kur'an-ı Kerim'de geçse de, onun peygamber olup olmadığı kesin değildir. İlla da **Türklerden** bir peygamber gönderilmesi de gerekmiyor. Bazıları, **Oğuz Kağan'a** peygamber demediler diye bazı **Türk** müfessirleri boşuna eleştiriyorlar.

Oysa en çok peygamber **Beniisrail'e** gönderildi, fakat **İsrailoğulları**, Kur'an-ı Kerim'in ifadesiyle peygamberlerini öldüren; Allah'ın (cc) lanetine uğrayan bir millettir.⁴⁵ Kaldı ki **Türk** müfessirler de, tefsirlerinde **Türklerin** hizmetlerinden bahsediyorlar.

Kur'an-ı Kerim, hiçbir milletin ırk bakımından bir üstünlüğe sahip olmayacağını açıklar. Üstünlük ancak takvadadır. Ne âyeti kerime ve ne de hadisi şeriflerde bu hükme aykırı bir ifade olmaz. Ancak ashabı kiramdan sonra, dokuz asır, İslâm'a en büyük hizmeti yapanların, İslâm âlemini hem müdafaa ve hem de tevsî edenlerin **Türk Milleti** olduğu bir gerçektir.⁴⁶

Yine **Hamdi Yazır**'ın yorumu şöyle:

"Bununla beraber bunlar, şimdi anlaşılacağı üzere ehlini bulunca güç oluşturabilecek işe yarayacak bir kavimdi. Kur'an, bunun hangi kavim olduğunu açıkça anlatmamıştır. Fakat tefsir bilginleri, Türk kavmidir denilmiş olduğunu öteden beri nakletmişlerdir. O halde demek oluyor ki, Ye'cûc ve Me'cûc'e karşı yapılacak setti Zülkarneyn, Türklerin kuvvet ve yardımıyla yapacaktır."⁴⁷

Şöyle devam ediyor:

"Eğer bu kavim tefsir bilginlerinin naklettikleri şekli ile Türk idiyse, burada, Zülkarneyn'e kuvvetle yardım eden Türklerin geçmişte yeryüzünü bozgunculuktan kurtarmak için ettikleri hizmetin önemi anlatılmış olduğu gibi, yüce Peygamberimizin peygamber olarak gönderilmesinden sonra, İslâm'a yapacakları hizmete de işaret edilmiş demektir. Ve şu halde Türklerin inkırazı, Ye'cûc ve Me'cûc seddinin yıkılması ve yeryüzü düzeninin bozulması demek olacaktır ki, kıyame-tin alâmetlerindendir."⁴⁸

Osmanlı ve cumhuriyet döneminin en önemli ve kıymetli âlimlerinden merhum **Hamdi Yazır**'ın (1878-1942) izahları ve özellikle son cümlesi çok önemlidir.

Kütübi sittede yer alan bir hadisi şerifle bitirelim: "**Türkler size dokunmadıkça, siz de onlara dokunmayınız.**"⁴⁹

Yani **Türklerle** savaşmayın, çünkü onlar İslâm'a büyük hizmetler edecekler; yeryüzünün huzur ve sükûnu bakımından da önemlidirler, manasında düşünülebilir.

SONUÇ: Dünyada ve özellikle bölgede meydana gelen zulüm, işkence ve soykırımlar, bütün dünyanın gözü önünde devan ediyor. Öyle anlaşıyor ki, dünyada sulh ve sükûnun hâkim olması, zor bir coğrafyada bulunan **Türkiye**'nin maddeten ve manen güçlü olmasına bağlıdır. İnsanlar dini bırakırlarsa, Allah (cc) dinini istediği veya layık gördüğü kullarıyla güçlendirir ve devam ettirir. O'nun için zorluk yoktur. Asırlarca İslâm'a hizmet etme şerefi milletimize nasip olduğu tarihle sabittir. Bundan sonra ne olur bilemeyiz ama yine bu hizmet, aziz milletimizin omuzlarında yürüyecektir inşaallah. Bütün bu meydana gelen olaylar ve sonunun iyi olacağı âyeti kerime ve hadisi şeriflerde bildirilmiştir. (Ayrı bir konudur.) **İsrail**'in saldırılarını da ancak maddeten ve manen güçlü **Türkiye** durdurabilir.

Eskiden kullanılan “**Osmanlı sözü**” ve **Üsküp-Makedonya** bölgesindeki şu yemin ne kadar manidardır.

“Yalan konuşursam Türk olmayayım.”

İşte ruhla ceset gibi İslâm'la bütünleşen **Türk** bu. Gerçek manada milli benliğimize dönmemiz lazım. “**Ey Türk, titre ve kendine dön.**” anlayışına dönmenin tam zamanıdır.

Bu da, ses bayrağımız olan güzel Türkçemize, inançlarımıza, millî-manevî değerlerimize, kültür ve medeniyetimize, örf ve âdetlerimize bağlı; güçlü bir ekonomi ile dünyadaki gelişmelere uygun bilim ve teknolojiye sahip olmakla olur.

Yüce yaratıcı, milletimizin yardımcısı olsun inşaallah. Âmin.

1- Kaşgarlı Mahmud, Dîvânü Lugaat-it-Türk, İstanbul 1333, s: 294; Danışmîmend, İsmail Hami, Türk Irkı Neden Müslüman oldu, Konya 1978, s: 189; Prof. Dr. Zekeriya Kitapçı, Kur'an-ı Kerim ve Vahyi İlahide Türkler, Konya 2014, c: 1, s: 65.

2- Yahya Kemal Beyatlı, 26 Ağustos 1922.

3- Akseki, A. Hamdi, İslâm Dini, DiB, Ankara 1970, s: 33-34.

4- Tecrîdi Sarîh T, DiB, Ankara 1980, c: 1, s: 5-498; Kandemir, Mehmet Yaşar, DiA, İstanbul 1997, c: 15, s: 29; İslâm'da inanç, ibadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi, İstanbul 1997, c: 2, s: 131-135; Kandemir, Mehmet Yaşar, Hadis İlimleri ve Hadis istilahları, DiB, Ankara 1981, s: 1-8; Koçyiğit, Talat, Hadis Usûlü, Ankara tarihsiz, s: 15-19.

5- Akseki, A. Hamdi, İslâm Dini, DiB, Ankara 1970, s: 34.

6- Kandemir, Mehmet Yaşar, İslâm Ansiklopedisi, TDV, Ankara 2002, c: 26, s: 318; İslâm'da inanç, ibadet ve Gün-

lük Yaşayış Ansiklopedisi, İstanbul 1997, c: 2, s: 131-135; Kandemir, Mehmet Yaşar, Hadis İlimleri ve Hadis istilahları, DiB, Ankara 1981, s: 8-9.

7- Sâmî, Şemseddin, Kâmûs-ı Türkî, Tercüman gazetesi, İstanbul 1986, s: 111-1112.

8- İslâm Ansiklopedisi, TDV, Ankara 200, c: 7, s: 394-401.

9- Çakan, İ. Lütfi, Muhtelifü'l-Hadis İlmî, İstanbul 1982, s: 63.

10- el-Aynî, Bedreddin, Umdetü'l-Kârî fî şerhi'l-Buhârî, Beyrut 1421-2001, c: 1, s: 4; Cemâleddin el-Kâsimî, Kavâidü't-tahdîs min funûni mustalihi'l-hadîs, Kahire 1380-1961, s: 83-84; Kandemir, M. Yaşar, Hadîs, İslâm Ansiklopedisi, TDV, İstanbul 1997, c: 7, 114-115; Kâtip Çelebi, Keşfu'z-zunûn, Meb, İstanbul 1971, c: 1, s: 635-642.

11- Naim, Ahmed, Tecrîdi Sarîh T, DiB, Ankara 1980, c: 1, s: mukaddime, 51; 254-269.

12- Naim, Ahmed, Tecrîdi Sarîh T, DiB, Ankara 1980, c: 1, s: mukaddime, 51; Münzirî, et-Terğîb vet-Terhîb, İstanbul tarihsiz, c: 1, s: 4-18.

13- Çakan, İsmail Lütfi, Hadis Edebiyatı, İstanbul 1989, s: 32-38, 45-48, 91-94.

14- 7 cilt büyük boy, her bireri 550 sayfa.

15- Bkz. İslâm Ansiklopedisi, İstanbul 2005, c: 30, s: 346.

16- El-Aynî, Bedreddin, Umdetü'l-Kârî fî şerhi'l-Buhârî, Beyrut 1421-2001, c: 1, s: 4; Naim, Ahmed, Tecrîdi Sarîh T, DiB, Ankara 1980, c: 1, s: mukaddime, 50, 216-226; Münzirî, et-Terğîb vet-Terhîb, İstanbul tarihsiz, c: 1, s: 4.

17- Akseki, A. Hamdi, İslâm Dini, Ankara 1970, s: 34.

18- Sahih altı hadisi şerif kitabı, Buhârî, Müslim, Ebû Dâvûd, Tirmizî, Neseî ve İbni Mâce.

19- Yukarıdaki 6 kaynağa ilave 3 kitap, Muvatta, Dârimî ve Müsned.

20- Danışmîmend, İsmail Hami, Türk Irkı Niçin Müslüman Oldu, Konya 1978, s: 189.

21- Kitapçı, Prof. Dr. Zekeriya, Kur'an-ı Kerim ve Vahyi İlahide Türkler, Konya 2014, c: 1, s: 65.

22- Fetih sûresi /48, âyet: 16. Bkz. Beydâvî, Beydâvî tefsiri, Mısır 1954, c: 2, s: 213; Bursevî, İsmail Hakkı, Rûhul-beyân tefsiri, İstanbul tarihsiz, c: 6, s: 4418.

23- Bakara sûresi /2, âyet: 256.

24- Bakara sûresi /2, âyet: 256; Nahl sûresi /16, âyet: 106.

25- Tekin, İlyas, Dinde Zorlama Yoktur, Türkay dergi, 2022 Kasım, s: 30-34, 2022 Aralık, s: 55-60.

26- Jean-Paul, Roux, La Turquie, Paris 1953, s: 69.

27- Danışmîmend, İsmail Hami, Türk Irkı Neden Müslüman oldu, Konya 1978, s: 58.

28- Danışmîmend, İsmail Hami, Türk Irkı Neden Müslüman oldu, Konya 1978, s: 49.

29- Danışmîmend, İsmail Hami, Türk Irkı Neden Müslüman oldu, Konya 1978, s: 50.

30- Julien, Stanislas, “Dokuments historiques sur les Tou-Kioue (Turcs), Journal asiatique, 1864, s: 331. Bkz. Danışmîmend, İsmail Hami, Türk Irkı Neden Müslüman oldu, Konya 1978, s: 79.

31- Tan, M. Turhan, Tarihte Türkler için söylenmiş büyük sözler, İstanbul 1950, s: 15; Kandemir, M. Yaşar, İslâm Ahlâkı, İstanbul 1980, s: 344.

32- Câhız, Fezâilü'l-etrâk, Hilafet ordusunun menkıbeleri ve Türklerin faziletleri, (Trc. Ramazan Şeşen), Ankara 1967, s: 74; Kandemir, M. Yaşar, İslâm Ahlâkı, İstanbul 1980, s: 343.

33- Farrere, Claude, Türklerin mânevî gücü, trc. Orhan Bahaeddin, Tercüman 1001 temel eser, nr: 10, s: 22; Kandemir, M. Yaşar, İslâm Ahlâkı, İstanbul 1980, s: 176.

34- Tevbe sûresi /9, âyet: 39. Bkz.eydavî, Beydâvî tefsiri, c: 1, s: 226; Bursevî, İsmail Hakkı, Rûhul-beyân tefsiri, İstanbul tarihsiz, c: 3, s: 429.

35- Muhammed sûresi /47, âyet: 38.

36- Bkz. Bursevî, İsmail Hakkı, Rûhul-beyân tefsiri, İstanbul tarihsiz, c: 8, s: 526; Beydavî, Beydâvî tefsiri, Mısır 1954, c: 2, s: 211; Yazır, Hamdi, Hak Dini Kur'an Dili, İstanbul tarihsiz, c: 6, s: 4400; Ömer Nasuhi Bilmen, Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meâli Âlisi ve Tefsiri, İstanbul tarihsiz, c: 7, s: 3407.

37- Meâric sûresi /70, âyet: 40-41.

38- Mâide sûresi /5, âyet: 54.

39- Bkz. Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsiri, DİB, Ankara 2007, c: 2, s: 295-297.

40- Mâide sûresi /5, âyet: 52.

41- Yazır, Hamdi, Hak Dini Kur'an Dili, İstanbul tarihsiz, c: 3, s: 1720. Bkz. Bursevî, İsmail Hakkı, Rûhul-beyân tefsiri, İstanbul tarihsiz, c: 2, s: 406; Beydavî, Beydâvî tefsiri, Mısır 1954, c: 1, s: 154; Râzî, Mefâtihul-gayb, Beyrut 1981-1401, c:21, s: 165, 171; Efendi, Ebussuud, İrşâdu aklis-selim ilâ mezayel-Kur'an-ıl-kerîm, Beyrut tarihsiz, c: 3, s: 51; Ömer Nasuhi Bilmen, Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meâli Âlisi ve Tefsiri, İstanbul tarihsiz, c: 2, s: 784-786.

42- Kehf sûresi /18, âyet: 83-101.

43- Vâni Mehmed Efendi, Arâisü'l-Kur'an ve Nefâisü'l-Furkan, Bayezid umumi kütüphanesi, 67 numarada kayıtlı, c: 2, s: 250. Bkz. Danişmendi, İsmail Hami, Türk Irkı Neden Müslüman oldu, Konya 1978, s: 174; Efendi, Ebussuud, İrşâdu aklis-selim ilâ mezayel-Kur'an-ıl-kerîm, Beyrut tarihsiz, c: 3, s: 83.

44- Danişmendi, İsmail Hami, Türk Irkı Neden Müslüman oldu, Konya 1978, s: 175-181. Bkz. Mehmed Neşrî tarihi, Kitab-ı cihannümâ, Ankara 1949, s: 10; Rüstem Paşa, Tevârih-i Âl-i Osmân, İstanbul Üniversitesi kütüphanesi, Hâlis Efendi koleksiyonu, no: 2438, s: 2.

45- Bkz. Tekin, İlyas, Sabıkalı İsrail Terörü, Türkay dergi, 2024 Aralık, s: 51-60.

46- Danişmendi, İsmail Hami, Türk Irkı Neden Müslüman oldu, Konya 1978, s: 66.

47- Yazır, Hamdi, Hak Dini Kur'an Dili, İstanbul tarihsiz, c: 5, s: 3287. Bkz. Zemahşerî, el-Keşşâf, Rıyâd 1998-1418, c: 3, s: 53, 613; Râzî, Mefâtihul-gayb, Beyrut 1981-1401, c:21, s: 165, 171; Efendi, Ebussuud, İrşâdu aklis-selim ilâ mezayel-Kur'an-ıl-kerîm, Beyrut tarihsiz, c: 3, s: 83, c: 5, s: 240, 241, 244; Suyûtî, ed-Dürrü'l-mensûr fit-tefsîr bil-me'sûr, Kahire 2003-1424, c: 9, s: 630, 638, 640, 670; Ebû Hayyân el-Endülüsî, Tefsîru'l-Bahri'l-muhîr, Beyrut 1993-1413, c: 6, s: 150, 153, 154; Âlûsî, Rûhu'l-meânî, Beyrut tarihsiz, c: 16, s: 28, 37-39; Ömer Nasuhi Bilmen, Kur'an-ı

Kerim'in Türkçe Meâli Âlisi ve Tefsiri, İstanbul tarihsiz, c: 4, s: 1993-1995.

48- Yazır, Hamdi, Hak Dini Kur'an Dili, Kehf sûresi, İstanbul tarihsiz, c: 5, s: 3291-3292; bkz. Zemahşerî, el-Keşşâf, Rıyâd 1998-1418, c: 3, s: 613; Bursevî, İsmail Hakkı, Rûhul-beyân tefsiri, İstanbul tarihsiz, c: 5, s: 296-297, 300; Suyûtî, ed-Dürrü'l-mensûr fit-tefsîr bil-me'sûr, Kahire 2003-1424, c: 9, s: 630, 638, 640, 670; Âlûsî, Rûhu'l-meânî, Beyrut tarihsiz, c: 16, s: 28, 37-39; Ebû Hayyân el-Endülüsî, Tefsîru'l-Bahri'l-muhîr, Beyrut 1993-1413, c: 6, s: 150, 153, 154; Ayıntabî, Mehmed Efendi, Tefsiri Tibyân, İstanbul 1321, c: 3, s: 70-71; Ferruh, İsmail, Tefsiri Mevâhib, İstanbul 1321, c: 3, s: 70; Ömer Nasuhi Bilmen, Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meâli Âlisi ve Tefsiri, İstanbul tarihsiz, c: 4, s: 1993-1995.

49- Ebû Dâvûd, Melâhim, 8. Bkz. Wensinck, A.j, el-mu'cemü'l-müfehres li-elfâzi'l-hadîsi'n-nebevî (Concordance), Leiden 1936, c: 1, s: 271.